

Texel na de reformatie

Vanaf 1572 is in grote delen van Noord Holland een actief Gereformeerd leven gaande met een nieuwe organisatiestructuur. Predikanten schrijven kerkboeken, de Regionale Classis speelt een rol in de benoeming van deze voorgangers en bemiddelt bij conflicten en provinciale Synodes geven richting en dienen als beroepsorgaan.

De volgende documenten bevatten complete transcripties, aangevuld met commentaar en contextinformatie.

Texel na de Reformatie: Brieven aan de Classis van Alkmaar

De notulen van de Classis van Alkmaar van voor 1615 zijn verloren gegaan en voor de geschiedenis van de kerken van Texel waren we aangewezen op slechts enkele berichten in de verslagen van de provinciale Synodes. Maar uit een grote verzameling brieven aan de Classis van Alkmaar is de historie tamelijk goed te reconstrueren, inclusief het vertrek van de priesters en enkele grote conflicten. De behandelde periode is grofweg 1572 tot 1606.

Texel na de Reformatie: Het Kerkboek van Den Hoorn

Dit kerkboek berust in het archief van de kerk van Den Hoorn. Het behandelt de periode 1604 tot 1623 en is grotendeels volgeschreven door Willem Barentsz, de dominee van Den Hoorn. Zijn handschrift is erg lastig leesbaar. Eerder heeft Gerard van der Kooi ook een transcriptie gemaakt en in een artikel in HVT aandacht aan dit kerkboek geschonken. We hebben geen gelegenheid gehad gegevens uit te wisselen.

Het dossier is aangevuld met gegevens uit notariële aktes en behandelt ook een geval van doodslag. Op Texel was geruime tijd sprake van een jaarlijkse gezamenlijke avondmaalsviering van alle kerken. Van 1610-1615 werden er zelfs notulen van de voorafgaande vergadering van predikanten gehouden. Deze notulen, die lang onvindbaar waren, zijn onlangs opgedoken. De transcriptie ervan is ook in dit dossier verwerkt. Samen met een groot aantal brieven aan de Classis werpen ze een interessant licht op het conflict dat het einde van deze vieringen inluidde.

Texel na de Reformatie: De Questie Conincxvelt.na de reformatie

Beschrijft met name de periode van 1620 tot 1638. De hoofdmoot is een conflict dat in 1622 in De Waal/Oosterend begint over het gedrag van de predikant aldaar, waarover uitgebreid met de Classis wordt gecorrespondeerd. Ook met transcriptie van de uiteindelijke behandeling van ervan bij de provinciale Synode.